

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
z dnia

w sprawie użytku ekologicznego „Gryziel”

Na podstawie art. 44 ust. 1, 2 i 3a oraz art. 45 ust. 1 pkt 1-5, 7-9, 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się użytek ekologiczny „Gryziel” na części działki ewidencyjnej numer 127/113 obr. 76 jednostka ewidencyjna Kraków- Podgórze, o powierzchni 1,003 ha, położony w Krakowie, na terenie dzielnicy VIII Dębniki, zwany dalej „użytkiem ekologicznym”.

2. Obszar i granice użytku ekologicznego określa załącznik nr 1 do uchwały.

3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego „Gryziel” w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych 2000(VII) stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel” jest ochrona mającej znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej murawy kserotermicznej ze stanowiskami rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania.

§ 3. Na obszarze użytku ekologicznego zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz

wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

8) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4. Ustala się następujące sposoby ochrony czynnej użytku:

- 1) koszenie z usunięciem biomasy lub wypas;
- 2) sukcesywne usuwanie drzew, krzewów i roślinności oddziałującej negatywnie na przedmiot ochrony;
- 3) prace na terenie użytku należy wykonywać pod nadzorem przyrodniczym.

§ 5. Nadzór nad użytkiem ekologicznym sprawuje Prezydent Miasta Krakowa.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest użytek ekologiczny.

Zgodnie z art. 42 przywołanej ustawy: „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Projektowany użytek ekologiczny „Gryziel” o powierzchni 1,003 ha obejmuje część działki ewidencyjnej o numerze 127/113 obr 76 jednostka ewidencyjna Kraków - Podgórze. Grunty te stanowią własność Gminy Miejskiej Kraków.

Celem ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel” jest ochrona mającej znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej murawy kserotermicznej ze stanowiskami rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania.

Projektowany użytek ekologiczny „Gryziel” z dobrze zachowanymi płatami półnaturalnego zespołu luźnej murawy kserotermicznej *Koelerio-Festucetum rupicola* na siedlisku wychodni wapieni jurajskich. Położony jest w granicach Dzielnicy VIII Dębni, przy ul. Juranda ze Sychowa. Są to siedliska bardzo bogate w charakterystyczne gatunki roślin, ginące w skali kraju i Europy. W celu udokumentowania walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu zostało wykonane przez Zarząd Zieleni Miejskiej opracowanie „Uwarunkowania przyrodnicze projektowanego użytku ekologicznego „Gryziel” przy ul. Juranda ze Sychowa w Krakowie”.

Obserwacje terenowe prowadzone w latach 2019-2021 wykazały, że na części działki nr 127/113 obr. 76 jednostka ewidencyjna Podgórze w granicach projektowanego użytku ekologicznego „Gryziel” występuje łącznie 211 gatunków roślin naczyniowych. 99 gatunków to rośliny nawapiennych siedlisk ciepłych - muraw i zarośli kserotermicznych z licznymi, dobrze zachowanymi płatami charakterystycznymi dla tego siedliska. W miejscu tym stwierdzono występowanie 3 gatunków chronionych roślin, do których należy dziewięciol bezłodygowy *Carlina acaulis*, rojownik pospolity *Jovibarba sobolifera* oraz sasanka łąkowa *Anemone pratensis* oraz 10 chronionych gatunków zwierząt: gryziela zachodniego *Atypus affinis*, skalnika driada *Minois dryas*, trzmiela żółtego *Bombus muscorum*, trzmiela ziemnego *Bombus terrestris*, trzmiela drzewnego *Bombus hypnorum*, trzmiela szarego *Bombus veteranus*, biegacza wypukłego *Carabus convexus*, biegacza gładkiego *Carabus glabratus*, ślimaka winniczka *Helix pomatia*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, gniewosza plamistego *Coronella austriaca*, padalca *Anguis fragilis*, ropuchę szarą *Bufo bufo*.

Oprócz gatunków chronionych na uwagę zasługują gatunki wymieniane na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002), rzadko notowane lub zmniejszające swoją liczebność: świerszcz polny *Gryllus campestris*, paź królowej *Papilio machaon*, długoskrzydłak sierposz *Phaneroptera falcata*, *Chrysomya albiceps*, *Stomorhina lunata*, *Bombylius venosus*, *Villa hottentotta*, *Thecophora cinerascens*, *Eumerus strigatus*, *Paragus haemorrhous*, *Paragus pecchiolii*, wstężyk austriacki *Caucasotachea vindobonensis*, *Hyles euphorbiae*, *Chamaesphecia empiformis*, zgiętwą czarniawą *Paragus haemorrhous*, fruczek gołąbek *Macroglossum stellatarum*, ponocnica udatnica *Hadena compta*, *Ethmia bipunctella*, ziemik tarczyca *Cydnus aterrimus*, żuk wiosenny *Trypocopris vernalis*.

Ponadto obserwowano szereg niezagrożonych motyli dziennych: czerwończyk żarek *Lycaena phlaeas*, latolistek cytrynek *Gonepteryx rhamni*, rusalka admirał *Vanessa atalanta*, modraszek agestis *Aricia agestis*, modraszek ikar *Polyommatus icarus*, strzępotek glycerion *Coenonympha glycerion*, osadnik megera *Lasiommata megera*.

W celu utrzymania walorów przyrodniczych użytku ekologicznego zasadnym jest wprowadzenie ochrony czynnej. Ochrona czynna będzie realizowana poprzez koszenie (wypas), usuwanie roślinności oddziałującej negatywnie na przedmiot ochrony - drzew, krzewów, inwazyjnych gatunków obcych. Działania na obszarze użytku ekologicznego prowadzone będą pod nadzorem przyrodniczym.

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do użytku ekologicznego, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45 ustawy o ochronie przyrody. Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 9 dostosowanych do potrzeb związanych z ochroną użytku. Są to:

- 1) zakaz niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 3) zakaz uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 4) zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 5) zakaz zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- 6) zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 7) zakaz umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- 8) umieszczania tablic reklamowych.

Z listy zakazów, określonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, nie wybrano następujących zakazów:

- 1) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- 2) zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- 3) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych.

gdyż nie znajdują zastosowania w stosunku do realizacji celów ochrony użytku ekologicznego „Gryziel”.

Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla budżetu miasta Krakowa. Dla ustanowionego użytku należy wykonać tablicę informacyjną, której koszt szacuje się na kwotę około 3 500 zł. W związku z koniecznością prowadzenia ochrony czynnej mogą być ponoszone koszty monitoringu oraz wykonywania zabiegów niezbędnych dla zachowania celów i przedmiotu ochrony.

Projekt uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Gryziel” podlega konsultacjom z mieszkańcami Krakowa, Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego, Komisją Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska, zaopiniowaniu przez Radę Dzielnicy VIII Dębniki oraz uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie.

Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.